

ХОРХЕ ЛУИС БОРХЕС СЕКТАТА НА ТРИЙСЕТТЕ

Превод от испански: Светла Христова, 2004

chitanka.info

Оригиналният ръкопис може да бъде прегледан в библиотеката на Лайденския университет; на латински е, но някои елинизми оправдават предположението, че е бил преведен от гръцки. Според Лайзеганг датира от шести век от Христовата ера. Едуард Гибън го споменава мимоходом в една от бележките към петнайseta глава на своя „Залез и упадък на Римската империя“. Ето какво мълви безименният автор:

„... Сektата никога не е била многобройна, но сега привържениците ѝ наистина са малцина. Оредели от разправата с огън и меч, те спят край пътищата или сред руините, пощадени от войната, тъй като им е запрeтено да строят жилища. Обикновено ходят голи. Случките, предадени от перото ми, са всеобщо достояние; същинската ми цел е да оставя описание на онова, което ми бе дадено да открия за тяхното учение и навици. Впускал съм се в дълги спорове с учителите им, но така и не успях да ги обърна към Вярата в Господа.

Първото, което привлече вниманието ми, бе колко се различават становищата им относно покойниците. Най-неуките сред тях вярват, че духовете на людетe, напуснали света преди тях, ще имат грижата да ги погребат; според други, които не се придържат тъй строго към буквата, Иисусовата заръка «Остави мъртвите да погребват своите мъртъвци» осъжда показната суета на нашите погребални обреди.

Съветът да продадеш имането си и да го раздадеш на бедните се съблюдава строго от всички; първите облагодетелствани раздават полученото на други, а те от своя страна — на трети. Това е достатъчно обяснение за тяхната нищета и голота, които ги доближават до райското състояние. Те с жар повтарят словата: «Погледнете птиците небесни, че не сеят, нито жънат, нито в житници събират; и вашият Отец Небесен ги храни. Не сте ли вие много поценни от тях?» Писанието отрича и стремежа към спестяване: «Но ако Бог така облича полската трева, която днес я има, а утре я хвърлят в пещ, не ще ли много повече да облича вас, маловерци? И тъй, не се грижете и не думайте: какво да ядем или какво да прием, или какво да облечем?»

Съждението «Всеки, който поглежда на жена с пожелание, вече е прелюбодействал с нея в сърцето си» е недвусмислен съвет да се живее целомъдрено. При все това мнозина от сектантите проповядват, че щом няма ни един мъж под слънцето, който да не е поглеждал жена

лъстиво, значи всички сме прелюбодейци. И тъй като желанието е не по-малко греховно от самото деяние, праведниците могат без опасност за душата си да се отдават на най-разюздано сладострастие.

Сектата страни от църквите; нейните учители проповядват под открито небе, застанали на някой хълм или от върха на някоя стена, или пък от лодка, изтеглена на брега.

Името на сектата е породило упорити догадки. Съгласно една от тях то показва броя, до който са сведени верните ѝ привърженици — смехотворно, но пророческо твърдение, защото извратеното учение на сектата наистина я обрича на гибел. Според друга названието идва от височината на Ноевия ковчег, която била трийсет лакътя; трета догадка, изопачавайки астрономията, се позовава на броя на нощите във всеки лунен месец; четвърта — на кръщението на Спасителя; пета — на Адамовите години по времето, когато изникнал от червената пръст. Всичките са еднакво погрешни. Не по-малко лъжлив е списъкът на трийсетте божества или престоли, един от които е Абракас, изобразен с глава на петел, човешки ръце и снага и навита змийска опашка.

Зная Истината, но не мога да изрека Истината. Безценният дар да я изразявам с думи не ми бе даден. Нека други, по-блажени от мен, избавят сектантите чрез слово. Чрез слово или чрез огън. По-добре човек да бъде предаден на смърт, отколкото сам да се погуби. И тъй, ще се ограничи само с описание на мерзката ерес.

Словото станало плът, за да бъде човек сред човеците, които щели да Го разпнат на кръста и да бъдат избавени чрез Него. Родил се от утробата на една жена от избрания народ не само за да проповядва любовта, но и да изстрада мъченичеството.

Нужно било обаче събитията да са незабравими. Смъртта на един човек от меч или от бучиниш не стигала, за да рани въображението на людете до края на дните. Господ подредил събитията по най-прочувствен начин. Това е обяснението за Тайната вечеря, за словата на Иисус, предвещаващи предателството, за повтаряния знак, даван на един от учениците, за благословията на хляба и виното, за клетвите на Петър, за самотното бдение в Гетсиманската градина, за съня на дванайсетимата, за човешката молитва на Сина, за кървавата пот, за мечовете, за предателската целувка, за Пилат, който си измива ръцете, за бичуването и злия

присмех, за трънения венец, багреницата и тръстиковия жезъл, за оцета, смесен с жлъчка, за Кръста, издигнат на един хълм, за обещанието на добрия разбойник, за земята, що се тресе, и за падащия мрак.

Божественото милосърдие, на което дължа толкова блага, ми позволи да разкрия истинската и тайна причина за името на сектата. В Кариот, където е възникнала по всяка вероятност, се е запазило едно тайно сбирнище, известно под прозвището «Трийсетте сребърника». Това било първото название на сектата, което ни дава ключа към загадката. В трагедията на Кръста (пиша тези слова с цялата дължима почит) имало волни и неволни участници, ала всички били нужни, всички били съдбовни. Неволно действали първосвещениците, дали сребърниците на предателя, неволно постъпила и тълпата, избрала Варава, неволно постъпил и прокураторът на Юдея, и римляните, които издигнали Кръста на Неговото мъченичество, забили гвоздеите и хвърлили жребий за одеждите му. Волните, съзнателни участници били само двамина — Спасителят и Юда. Последният захвърлил трийсетте сребърника — цената за избавлението на душите — и тогачас се обесил. По това време бил на трийсет и три години, досущ като Човешкия Син. Сектата почита еднакво и двамата и опрощава останалите.

Никой не е виновен; всеки е изпълнил, съзнателно или не, замисъла, начертан от Божествената премъдрост. Сега всички споделят Небесното царство.

Ръката ми се противи да напише и друга мерзост. Щом достигнат уречената възраст, посветените в сектата биват осмивани, бичувани и накрая разпъвани на един планински връх, за да последват примера на учителите си. Това престъпно погазване на Петата заповед трябва да бъде обуздавано с цялата строгост, която човешките и божествените закони винаги са изисквали. Нека проклятията на Небосвода, нека ненавистта на ангелите...“

Краят на ръкописа така и не е бил намерен.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.